

Rapport 2023:1

Fördelning av bidrag för att stärka kontrollarbetet och motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi utövar tillsyn över arbetslöshetskassorna och gör uppföljning av arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som har samband med arbetslöshetsförsäkringen och av ärenden om återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program, samt av Arbetsförmedlingens utbetalningar av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vidare granskar vi Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden om varning och avstängning från aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen och Försäkringskassans handläggning av ärenden om avstängning från sådan ersättning. Vi följer utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som uppföljningen ger anledning till.

Vi verkar för att Arbetsförmedlingen, arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan tillämpar bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor samt i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist. Vi verkar även för att säkerställa att arbetslöshetsersättning betalas ut endast till de personer som är berättigade till det.

Det gör vi bland annat genom att påtala de brister vi finner till de aktörer vi granskar, och Arbetsförmedlingen ska till regeringen och IAF redovisa vilka åtgärder som har vidtagits eller som man planerar att vidta med anledning av vår tillsyn. När det gäller arbetslöshetskassorna får vi dessutom meddela erinringar och förelägga en arbetslöshetskassa att vidta åtgärder.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi bidrar även till att förtydliga regelverket genom yttranden till bland annat Högsta förvaltningsdomstolen.

Förord

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, har fått i uppdrag av regeringen att inkomma med beräkningar och förslag om hur ett bidrag om 10 miljoner kronor till arbetslöshetskassorna för budgetåret 2023 ska fördelas. Bidraget har som syfte att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. IAF har, enligt tidigare använd modell, tagit fram ett förslag på fördelning av bidraget.

Rapporten föredrogs av Niklas Ottosson. Vid den slutliga beredningen av ärendet deltog enhetscheferna Cathrine Carlberg, Jessica Idbrant och Claire Melin. Generaldirektören vid IAF har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 11 januari 2023

Mathias Wahlsten
Generaldirektör

Niklas Ottosson
Granskningsledare

Sammanfattning

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, har fått i uppdrag av regeringen att inkomma med beräkningar och förslag om hur ett bidrag om 10 miljoner kronor till arbetslöshetskassorna för budgetåret 2023 ska fördelas.

Syftet med bidraget är att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. Förslaget innebär att arbetslöshetskassorna delar på dels ett fast belopp, dels ett belopp som grundar sig på antalet ersättningstagare och antalet inkomna ersättningsansökningar.

IAF föreslår följande fördelning av bidraget:

Akademikernas	594 265 kr
Alfa	841 498 kr
Byggnadsarbetarnas	340 164 kr
Elektrikernas	266 860 kr
Fastighets	369 660 kr
Finans- och Försäkringsbranschens	279 546 kr
GS	313 580 kr
Handelsanställdas	495 472 kr
Hotell- och Restauranganställdas	474 175 kr
IF Metalls	453 251 kr
Journalisternas	263 971 kr
Kommunalarbetarnas	1 283 998 kr
Ledarnas	211 563 kr
Livsmedelsarbetarnas	299 684 kr
Lärarnas	257 136 kr
Pappersindustriarbetarnas	263 296 kr
Sekos	257 056 kr
Småföretagarnas	310 078 kr
STs	202 410 kr
Sveriges arbetares	270 143 kr
Säljarnas	265 371 kr
Transportarbetarnas	354 276 kr
Unionens	1 054 374 kr
Vision	278 172 kr

Samtliga arbetslöshetskassor föreslås få ett bidrag på 150 000 kronor. Små arbetslöshetskassor ges också extra medel för att kunna fortsätta vidareutveckla sina kontroller och förstärka upp kontrollarbetet med ytterligare resurser. Nio kassor får

därför ytterligare 100 000 kronor vardera i syfte att förstärka arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar.

Innehåll

1	Inledning	7
1.1	Uppdragets genomförande.....	7
2	Fördelningsmodellen	8
2.1	Begränsningar i övrig tillgänglig statistik.....	8
3	Fördelning av bidraget.....	10
	Bilaga.....	11

1 Inledning

IAF har fått i uppdrag av regeringen att inkomma med beräkningar och förslag om hur ett bidrag om 10 miljoner kronor till arbetslöshetskassorna ska fördelas. Bidraget syftar till att stärka arbetslöshetskassornas kontrollarbete och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen.

1.1 Uppdragets genomförande

För att fördela bidraget har IAF använt den fördelningsmodell som använts tidigare för samma ändamål. Denna baseras på statistik för ett antal lämpliga faktorer.

2 Fördelningsmodellen

Fördelningsmodellen bygger på två fasta delar och två rörliga delar. De rörliga delarna är antalet ersättningstagare i genomsnitt per månad under januari till och med december månad 2022 samt genomsnittet av inkomna ansökningar till arbetslöshetskassorna under veckorna 1 till och med 51 under 2022.

IAF bedömer att samtliga arbetslöshetskassor behöver tillföras medel för att stärka kontrollarbetet och arbetet med att motverka felaktiga utbetalningar och fusk inom arbetslöshetsförsäkringen. Därför tillförs 3 600 000 kronor totalt eller motsvarande 150 000 kronor till vardera av arbetslöshetskassorna.

Små arbetslöshetskassor, som här definierats som arbetslöshetskassor med färre än drygt 50 000 medlemmar i genomsnitt under månaderna januari till november 2022, tillförs totalt 900 000 kronor.¹ Syftet med det här är att ge små arbetslöshetskassor extra medel för att kunna fortsätta vidareutveckla sina kontroller och förstärka upp kontrollarbetet med ytterligare resurser. Nio arbetslöshetskassor är enligt ovan nämnda definition små och tillförs ytterligare 100 000 kronor vardera.

Risken för felaktiga utbetalningar bedöms vara som störst under pågående ersättningsperiod. Det rör sig då om förändrade förhållanden som inte anmäls till arbetslöshetskassan och därför leder till att ersättning betalas ut felaktigt. Därför tillförs arbetslöshetskassorna totalt 4 000 000 kronor fördelat enligt det genomsnittliga antalet ersättningstagare per månad under 2022.

Det finns också risk för felaktiga utbetalningar redan vid beslut om ersättning. Denna risk bedöms vara mindre än felaktiga utbetalningar under pågående ersättningsperiod, men det finns skäl att även stärka upp kontrollarbetet redan innan ersättning börjat betalas ut. För det här fördelas därför 1 500 000 kronor enligt det genomsnittliga antalet inkomna ersättningsansökningar per vecka under veckorna 1 till och med 51 2022.

2.1 Begränsningar i övrig tillgänglig statistik

Den statistik som finns tillgänglig vad gäller felaktiga utbetalningar är framför allt statistik för arbetslöshetskassornas återkrav och antalet polisanmälningar. IAF har bedömt att de däremot inte i tillräckligt hög grad speglar vilka arbetslöshetskassor som är i behov av bidraget för att motverka felaktiga utbetalningar. En

¹ December månads medlemsuppgifter rapporteras in under januari 2023, och har därför inte kunnat användas i modellen.

arbetslöshetskassa kan till exempel ha stora återkrav, på grund av ett väl fungerande kontrollarbete, men också på grund av särskilda omständigheter hos gruppen ersättningstagare, till exempel om många är deltidsarbetslösa.

3 Fördelning av bidraget

IAF föreslår att bidraget fördelas på de olika arbetslöshetskassorna enligt följande tabell.

Tabell 1: Fördelning av bidraget.

Arbetslöshetskassa	Belopp
Akademikernas	594 265 kr
Alfa	841 498 kr
Byggnadsarbetarnas	340 164 kr
Elektrikernas	266 860 kr
Fastighets	369 660 kr
Finans- och Försäkringsbranschens	279 546 kr
GS	313 580 kr
Handelsanställdas	495 472 kr
Hotell- och Restauranganställdas	474 175 kr
IF Metalls	453 251 kr
Journalisternas	263 971 kr
Kommunalarbetarnas	1 283 998 kr
Ledarnas	211 563 kr
Livsmedelsarbetarnas	299 684 kr
Lärarnas	257 136 kr
Pappersindustriarbetarnas	263 296 kr
Sekos	257 056 kr
Småföretagarnas	310 078 kr
STs	202 410 kr
Sveriges arbetares	270 143 kr
Säljarnas	265 371 kr
Transportarbetarnas	354 276 kr
Unionens	1 054 374 kr
Vision	278 172 kr

Bilaga

I följande tabeller redovisas hur bidragets icke-fasta delar fördelats.

Tabell 2: Fördelning enligt genomsnittligt antal ersättningstagare per månad under perioden januari-december 2022.

Arbetslöshetskassa	Ersättningstagare	Andel	Fördelat belopp
Akademikernas	6 990	8,5 %	338 206
Alfa	7 834	9,5 %	379 040
Byggnadsarbetarnas	2 932	3,5 %	141 884
Elektrikernas	230	0,3 %	11 105
Fastighets	1 939	2,3 %	93 800
Finans- och Försäkringsbranschens	470	0,6 %	22 725
GS	966	1,2 %	46 749
Handelsanställdas	5 110	6,2 %	247 269
Hotell- och Restauranganställdas	5 173	6,3 %	250 285
IF Metalls	4 790	5,8 %	231 789
Journalisternas	222	0,3 %	10 722
Kommunalarbetarnas	17 908	21,7 %	866 493
Ledarnas	943	1,1 %	45 648
Livsmedelsarbetarnas	796	1,0 %	38 495
Lärarnas	1 621	2,0 %	78 414
Pappersindustriarbetarnas	218	0,3 %	10 552
Sekos	1 678	2,0 %	81 172
Småföretagarnas	2 518	3,0 %	121 844
STs	837	1,0 %	40 483
Sveriges arbetares	309	0,4 %	14 959
Säljarnas	231	0,3 %	11 157
Transportarbetarnas	3 241	3,9 %	156 811
Unionens	13 691	16,6 %	662 449
Vision	2 024	2,4 %	97 949
Total	82 669	100,0 %	4 000 000

Källa: IAF.se

Tabell 3: Fördelning enligt genomsnittligt antal nya inkomna ersättningsärenden per vecka under veckorna 1-51 2022.

Arbetslöshetskassa	Inkomna ärenden	Andel	Fördelat belopp
Akademikernas	349	7,1 %	106 059
Alfa	1 029	20,8 %	312 458
Byggnadsarbetarnas	159	3,2 %	48 280
Elektrikernas	19	0,4 %	5 755
Fastighets	85	1,7 %	25 860
Finans- och Försäkringsbranschens	22	0,5 %	6 821
GS	55	1,1 %	16 831
Handelsanställdas	324	6,5 %	98 203
Hotell- och Restauranganställdas	243	4,9 %	73 890
IF Metalls	235	4,8 %	71 462
Journalisternas	11	0,2 %	3 250
Kommunalarbetarnas	881	17,8 %	267 505
Ledarnas	52	1,1 %	15 915
Livsmedelsarbetarnas	37	0,7 %	11 189
Lärarnas	95	1,9 %	28 723
Pappersindustriarbetarnas	9	0,2 %	2 744
Sekos	85	1,7 %	25 884
Småföretagarnas	126	2,5 %	38 234
STs	39	0,8 %	11 927
Sveriges arbetares	17	0,3 %	5 184
Säljarnas	14	0,3 %	4 214
Transportarbetarnas	156	3,2 %	47 465
Unionens	797	16,1 %	241 925
Vision	100	2,0 %	30 223
Total	4 942	100,0 %	1 500 000

Källa: Sveriges a-kassor.

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

